

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -

EKO KLUBI "GJON BUZUKU"

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT

Të dashur lexues,

Kjo është seria e katërt buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Gjimnazit "Gjon Buzuku" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimitdhënësve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

PARKU KOMBËTAR MALET E SHARRIT

Parku Kombëtar Malet e Sharrit është një park kombëtar i cili shtrihet në pjesën jugore të Kosovës, në një pjesë të Rajonit të Ferizajit dhe të Rajonit të Prizrenit. Parku mbulon një sipërfaqe prej 53,272 hektarë dhe gjendet në pjesën veriore të maleve të Sharrit, një vargmal i cili shtrihet në Shqipërinë verilindore, Kosovën juglindore dhe Maqedoninë veriperëndimore.

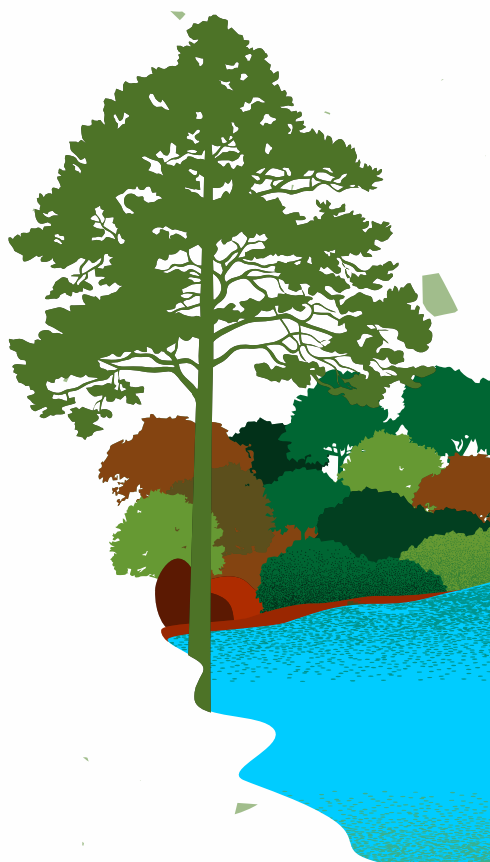
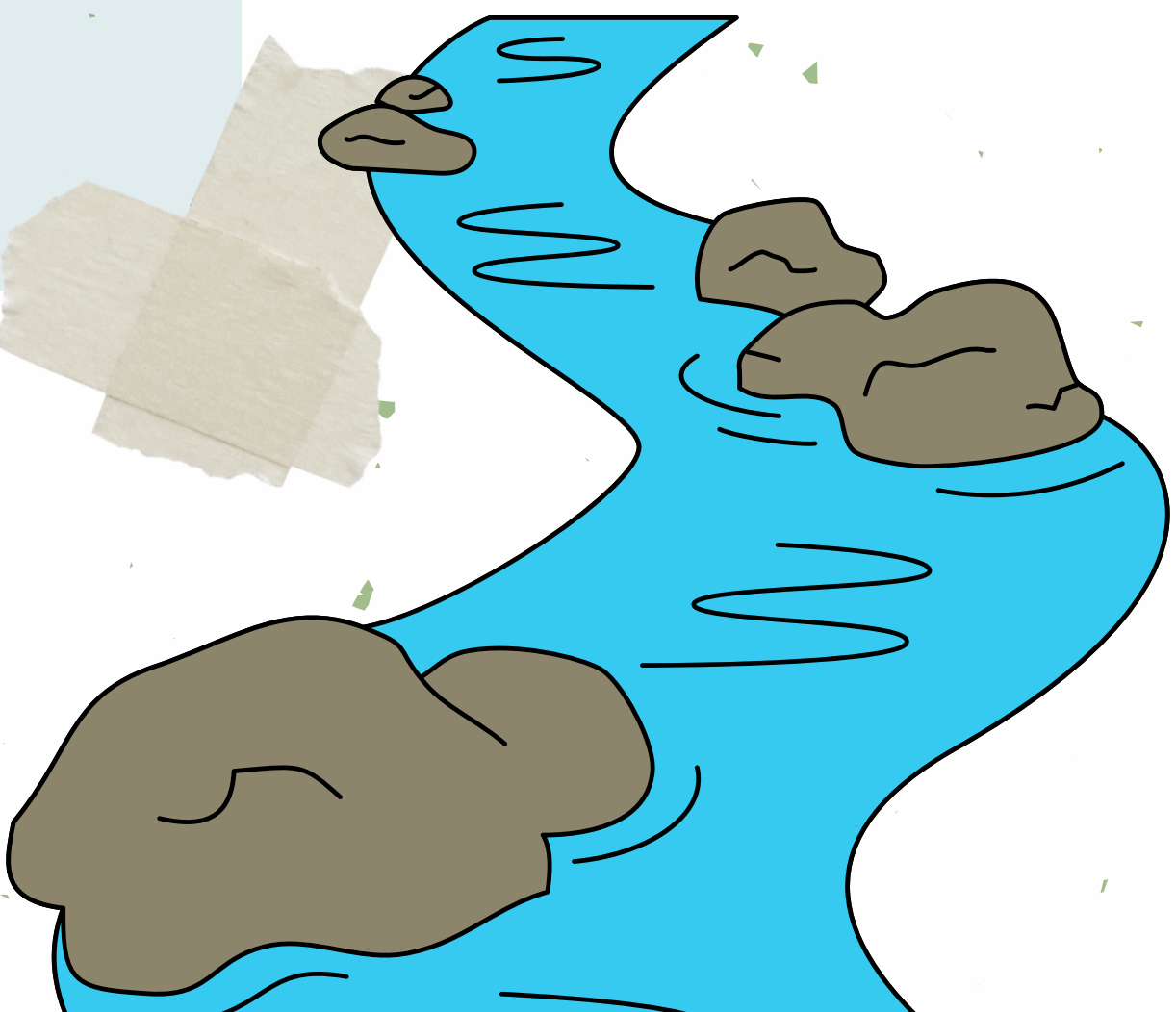
Parku përfshin terrene të ndryshme mes të cilave dallohen liqenet akullnajore dhe peizazhet alpine dhe akullnajore.

Parku Kombëtar i Maleve të Sharrit ka ndikime alpine dhe kontinentale. Temperatura mesatare mujore shkon midis -1.3°C (29.7°F) në Janar dhe 20°C (68°F) në Korrik. Mesatarja e reshjeve vjetore sillet midis 600 milimetra (24 inq) dhe 1200 milimetra (47 inq) varësisht nga lartësia.

PARKU KOMBËTAR MALET E SHARRIT

Flora e parkut përfaqësohet nga 1558 specie të bimëve vaskulare. Fauna përfshin 32 lloje të gjitarëve, 200 lloje të zogjve, 13 lloje të zvarranikëve, 10 lloje të amfibeve, 7 lloje të peshqëve dhe 147 lloje të fluturave.

Disa nga llojet bimore dhe shtazore që ndodhen në këtë park dhe në periferi të tij, pra në pjesë të tjera të Malit Sharr, janë të pranishme vetëm aty dhe në Alpet Shqiptare, disa prej tyre janë të njohura vetëm në rajon dhe shumë nga to janë në listën e specieve të rrezikuara. Të shikuara në tersi këto specie janë të një interesi të veçantë, pashmangshëm edhe me konotacion turistik. Ky park është i pasur me florë dhe faunë. Në këtë park përveç pasurisë bimore të llojeve të ndryshme, mund të hasen edhe rrëqebulli, dhia e egër, ariu i murrmë, shqiponja e malit, qeni i Sharrit i cili është unikal me pamjen dhe shtrirjen e tij, etj. Këto kafshë janë shumë të rralla dhe nuk takohen gjithkund, prandaj janë shumë atraktive dhe me interes turistik. Të shohësh një specie të rrallë bimore, aq më shumë shtazore për shumë turistë është njëri ndër qëllimet kryesore të tij, jo vetëm të një sezoni por ndonjëherë edhe të karrierës së tij si turist dhe dashamirës i natyrës.

AKTIVITETET E EKO-KLUBIT:

EKO KLUBET MËSOJNË PËR NDRYSHIMET
KLIMATIKE DHE PËR FORMAT E AVOKIMIT
MJEDISOR

AKTIVITETET E EKO- KLUBIT:

EC-I ME EKO-KLUBET SHËNOI DITËN BOTËRORE TË MJEDISIT

Në këtë aktivitet kanë marrë pjesë 12 Eko-Klubet e Shkollave të Mesme të Rajonit të Jugut (nga komunat Prizren, Rahovec, Malishevë dhe Mamushë).

Shfaqja e filmit është pasuar me diskutim në mes anëtarëve të Eko-Klubeve mbi çështjet mjedisore dhe urgjencën për veprim lidhur me ndryshimet klimatike, tema këto të trajtuara edhe në dokumentar.

Gjatë këtij aktiviteti të rinjtë janë ndërgjegjësuar për domosdoshmërinë e një reagimi të shpejtë sikurse edhe për rëndësinë e pjesëmarrjes së të rinjve në proceset avokuese për të adresuar ndryshimet klimatike dhe mbrojtjen e mjedisit, si çështje të rëndësishme për të ardhmen e planetit dhe brezave të ardhshëm.

EKO KLUBET VIZITOJNË IMPIANTIN PËR TRAJTIMIN E UJËRAVE TË NDOTURA NË PRIZREN

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit janë njoftuar me mënyrën e menaxhimit të këtij impianti, por edhe trajtimin e ujërave të ndotura duke përfshirë proceset e filtrimit dhe pastrimit të ujit të ndotur, teknologjitë e përdorura për trajtimin e ujërave dhe rëndësinë e mbrojtjes së burimeve ujore. Ata gjithashtu u informuan për kapacitetin e impiantit në Prizren, sasinë e ujit që trajtohet çdo ditë, dhe llojet e ndotësve që largohen gjatë procesit të trajtimit.

Vizitat kanë përfshirë edhe diskutime mbi ndikimin mjedisor dhe shëndetësor të trajtimit të duhur të ujërave të ndotura, si dhe rolin që ka komuniteti në mbrojtjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të ujërave.

PLANET E VEPRIMIT MJEDISOR PËR 12 SHKOLLAT E MESME TË RAJONIT TË JUGUT

EC Ma Ndryshe ka publikuar planet e veprimit mjedisor për 12 shkollat e mesme të larta të Rajonit të Jugut. Këto plane janë hartuar në bashkëpunim me profesorët dhe anëtarët e Eko-klubeve gjatë një serie të punëtorive të realizuara.

Gjatë këtyre punëtorive nxënësit kanë pasur mundësinë të diskutojnë dhe të identifikojnë problemet ekzistuese në shkollë dhe komunitet dhe kanë treguar aktivitetet që i realizojnë dhe që do të donin ti realizonin për ti zgjidhur problemet që ndërlidhen me mjedisin dhe ndryshimet klimatike.

Këto plane janë të rëndësishme për ti edukuar nxënësit rreth rëndësisë së mbrojtjes së mjedisit dhe për të krijuar një kulturë të qëndrueshme brenda komunitetit të shkollës. Ato do t'u shërbejnë shkollave si udhërrëfyes për realizimin e aktiviteteve të ardhshme, duke inkurajuar pjesëmarrjen aktive dhe ndërgjegjësimin e nxënësve për çështjet mjedisore dhe ndryshimet klimatike.

INAGURIMI I PROJEKTIT MJEDISOR

Eko klubi i shkollës së mesme “Gjon Buzuku” në Prizren ka realizuar projektin mjedisor. Me anë të këtij projekti të iniciuar nga Eko Klubi është rritur efienca e energjisë së shkollës me vendosjen e gjashtë paneleve solare me kapacitet 3.3 kWp.

Në kuadër të këtij projekti në oborrin e kësaj shkolle të mesme të lartë janë mbjellë edhe pisha dhe bimë shumëvjeçare, pastaj është vendosur një parking për biçikleta si dhe shporta për ndarjen e mbeturinave, të gjitha këto me qëllimin për të përmirësuar mjedisin dhe kushtet për komunitetin shkollor.

EKO KLUBI "GJON BUZUKU"
RR. ISMET JASHARI - KUMANOVA,
PRIZREN, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe

Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë

www.ecmandryshe.org

info@ecmandryshe.org

029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".